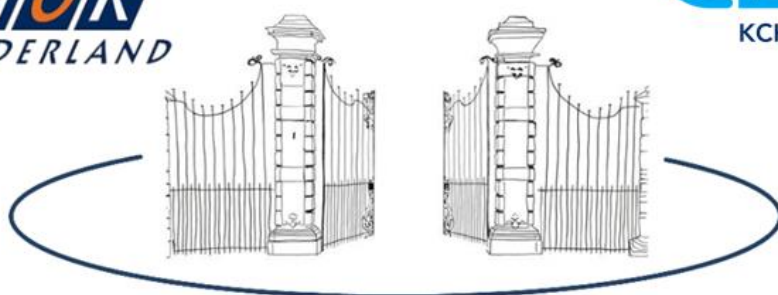

Eindrapport 'Streng aan de Poort'

Resultaten evaluatie toepassing werkwijze 'Streng aan de Poort' en effectmeting

Streng aan de Poort

Inhoud

Samenvatting en conclusies, aanbevelingen	4
Achtergrond onderzoek	6
Resultaten	7

Samenvatting en conclusies, aanbevelingen

Sinds 2017 werken de GGD'en en gemeenten volgens de werkwijze 'Streng aan de Poort'. Houders krijgen hiermee te maken als zij een nieuw kindercentrum of gastouderbureau willen openen, bij een verhuizing of wijziging van houder.

De evaluatie van de werkwijze 'Streng aan de Poort' bestond uit een enquête onder gemeenten en GGD'en met overwegend kwalitatieve vragen. Daarnaast is de data over het onderzoek voor registratie (OVR) en onderzoek na registratie (ONR) geanalyseerd voor 2015, 2016 en 2017.

Conclusies

In 2017 zijn de meeste gemeenten en GGD'en gestart met 'Streng aan de poort'. De GGD'en en gemeenten zijn er over het algemeen positief over. Ze hebben door deze werkwijze meer handvatten om incapabele houders tegen te houden.

De OVR zijn uitgebreider dan voorheen en kosten daardoor meer tijd. De ONR kosten daarentegen iets minder tijd. Ook constateren de toezichthouders minder overtredingen bij de ONR, waardoor er minder handhaving ingezet hoeft te worden.

Betekenis resultaten

- De toezichthouders betrekken meer items bij de OVR en vragen meer door. Hierdoor hebben zij meer zicht op de mate waarin de houders kennis van zaken hebben en zich goed hebben voorbereid op exploitatie.
- De toezichthouders constateren minder overtredingen bij de OVR bij Kinderdagverblijven (KDV) en Buitenschoolse opvang (BSO) dan in voorgaande jaren, terwijl zij meer items inspecteren. Bij de Gastouderbureaus (GOB) zijn meer overtredingen constateert. Het percentage positieve adviezen om te registreren is gelijk gebleven bij KDV en BSO en sterk afgenomen bij GOB.
- Er zijn verschillende verklaringen voor het hoge percentage positieve adviezen bij KDV en BSO:
  - Selectie voor de poort (door een voorgesprek met de gemeente of door ervaringen van andere potentiële houders doen slecht voorbereide houders geen aanvraag meer);
  - Houders bereiden zich beter voor op de aanvragen;
  - Een groot deel van de aanvragen bij de KDV betreft bestaande voorzieningen van goed functionerende houders, die verhuizen of een peuterspeelzaal omzetten naar een KDV.
  - Er zijn sterke aanwijzingen dat het aantal herhaalde aanvragen slechts in beperkte mate voorkomt.

Aanbevelingen

- In 2017 hadden een deel van de GGD'en en veel gemeenten nog nauwelijks ervaring opgedaan met 'Streng aan de Poort' Het verdient daarom aanbeveling dat VNG KCHN en GGD GHOR Nederland de ontwikkelingen blijven volgen om verdere ondersteuningsbehoeften te inventariseren.

- Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om meer samenloop te creëren tussen verschillende gemeentelijke wetgeving, zodat een houder ook geweerd kan worden uit het LRK als vergunning bestemmingsplan en omgevingsvergunning niet in orde zijn.
- Bij de KDV en BSO vallen er veel verhuizingen onder de onderzoeken voor registratie. De cijfers over het effect van 'Streng aan de Poort' zijn hierdoor lastiger te analyseren. Het valt te overwegen om in de GIR een onderscheid te kunnen maken tussen een nieuwe aanvraag of een aanvraag van een bestaande houder.
- Het beter informeren van de branche wat 'Streng aan de Poort' inhoudt en wat dat betekent voor hun aanvraag.

Achtergrond onderzoek

Om zorg te dragen dat een houder vanaf het moment dat hij start verantwoorde kinderopvang biedt, werken GGD'en en gemeenten vanaf 2017 met de werkwijze 'Streng aan de Poort'. In de voorafgaande jaren is ervaring opgedaan met deze werkwijze bij de gastouderbureaus. Vanaf 2017 zijn de meeste GGD'en en gemeenten ook 'Streng aan de Poort' bij kindercentra. Houders krijgen te maken met de werkwijze 'Streng aan de Poort' als zij een nieuw kindercentrum of gastouderbureau willen openen, bij een verhuizing of wijziging van de houder. In die situaties doet de GGD een onderzoek voor registratie (OVR). Dit gebeurde in 2017 ook in het kader van de harmonisatie van peuterspeelzalen.

De werkwijze 'Streng aan de Poort' betekent dat bij het onderzoek voor registratie de voorziening intensief wordt onderzocht. De GGD kijkt bij de beoordeling ook naar de naleving van kwaliteitseisen bij andere kindercentra van dezelfde houder. De GGD onderzoekt of exploitatie redelijkerwijs zal plaatsvinden in overeenstemming met de kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang (Wko) en onderliggende regelgeving. Meer dan voorheen gaat de GGD in op het te voeren beleid van de houder in het nieuwe kindercentrum. Het idee erachter is dat door een strengere inspectie voor de start van een kindercentrum alleen potentiële houders die over voldoende kennis en kunde beschikken, in het LRK komen en kunnen starten met opvang.

GGD GHOR NL en het KCHN van de VNG wilden de nieuwe werkwijze 'Streng aan de Poort' monitoren om te zien of de beoogde effecten zich uitten in de praktijk. We hebben in 2017 en 2018 meerdere onderzoeken gedaan. Centraal in deze onderzoeken stond het verkrijgen van inzicht of het toepassen van de werkwijze 'Streng aan de Poort' het gewenste effect heeft. De volgende vragen staan daarbij centraal:

1. Bieden houders die zijn opgenomen in het LRK betere kwaliteit wanneer de werkwijze 'Streng aan de Poort' is toegepast door GGD en gemeente;
2. Voorkomt de werkwijze 'Streng aan de Poort' de opname van houders in het LRK die naar verwachting onvoldoende kwaliteit bieden?

Om deze vragen te beantwoorden heeft een kwalitatief en kwantitatief onderzoek plaatsgevonden in 2017 en 2018. In 2017 zijn gemeenten en GGD'en bevestigd met een enquête met overwegend kwalitatieve vragen.¹ Voor het kwantitatieve onderzoek in zowel 2017 als 2018 zijn de data uit GIR² inspecteren geanalyseerd voor de jaren 2015, 2016 en 2017. Hierbij lag de focus op de OVR en de onderzoeken na registratie (ONR). De uitkomsten van deze onderzoeken zijn besproken en getoetst met een klankbordgroep van gemeenten en GGD'en. Om ten slotte beter zicht te krijgen op het verhaal achter de data is nog door middel van een beperkte steekproef (5%) gekeken naar de OVR- en ONR-inspectierapporten van een aantal KDV en BSO.

---

¹ De respons bij de GGD'en is 88%. Bij de gemeenten is de respons 27%, dit betreft voor een deel kleine gemeenten die nog nauwelijks ervaring hebben opgedaan met 'Streng aan de Poort', omdat er nog geen nieuwe aanvragen zijn geweest sinds zij zijn gestart met de werkwijze.

² GIR inspecteren is de ICT tool die toezichthouders gebruiken om inspectierapporten te maken.

Resultaten

In de loop van 2017 zijn de meeste GGD'en en gemeenten begonnen met het werken volgens de werkwijze 'Streng aan de Poort' voor de BSO en KDV. Een derde was al eerder gestart. De meeste GGD'en hanteerden al eenzelfde werkwijze voor nieuw aanvragen van Gastouderbureaus (GOB) vanaf 2016. In deze rapportage gaan we in op de data over de OVR en ONR in 2015, 2016 en 2017, aangevuld met informatie uit het kwalitatieve onderzoek. Vervolgens komen de ervaringen van de gemeenten en GGD'en aan de orde, waar mogelijk geïllustreerd met de analyse vanuit de data van de GIR.

Aantal aanvragen OVR in 2017 gedaald

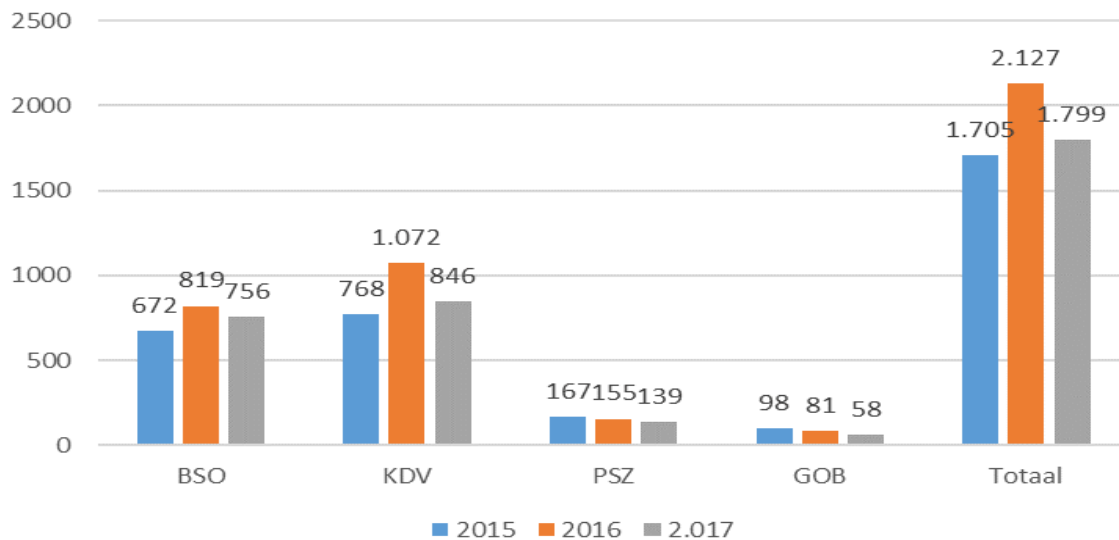
In 2017 waren er bijna 1.800 OVR. De meeste voor een KDV-voorziening (zie figuur 1). Tussen 2015 en 2016 is het aantal aanvragen tot exploitatie sterk toegenomen. De stijging betreft BSO en in het bijzonder KDV. In 2017 is er sprake van een daling.³ Er zijn juist minder aanvragen voor PSZ en GOB, zowel absoluut als procentueel. Bij de PSZ is dat voor een belangrijk deel te verklaren door de harmonisatie.⁴ Voor de GOB is de al eerder ingevoerde 'Streng aan de Poort' een mogelijke verklaring.

---

³ De daling kunnen we mogelijk verklaren door de destijds nieuw verwachte wetgeving en de aankondiging van een nieuwe financieringssysteem, waardoor potentiële houders mogelijk huiverig waren om in deze 'markt' te stappen.

⁴ Voor PSZ is in 2017 sprake van harmonisatie. Zij worden omgezet naar KDV of overgenomen door een bestaande houder die dagopvang biedt. Er vindt dan ook een OVR plaats, waarbij de PSZ een KDV wordt en een nieuw LRK-nummer krijgt.

Figuur 1: Aantal onderzoeken voor registratie (OVR) in 2015, 2016 en 2017⁵

Bron: GIR inspecteren 2015, 2016 en 2017, bewerking GGD GHOR Nederland.

Hoewel uit de GIR-data niet blijkt of de aanvraag tot exploitatie betrekking heeft op een verhuizing, wijziging van houder of een nieuw te openen kindercentrum, blijkt uit informatie met gemeenten en leidinggevenden⁶ en een nadere analyse van data van twee GGD'en, dat een groot deel van de aanvragen wijzigingen in houder van de peuteropvang van 2-4 jaar betreft. Het gaat in de meeste gevallen om overnames door bestaande (grote) houders. Uit de enquêtes onder de GGD'en blijkt dat zij altijd 'Streng aan de Poort' zijn bij een aanvraag tot exploitatie van een nieuw te openen kindercentrum of GOB. Bij een aanvraag in het kader van een verhuizing of houderwijziging is ruim 60% van de GGD'en 'Streng aan de Poort'.

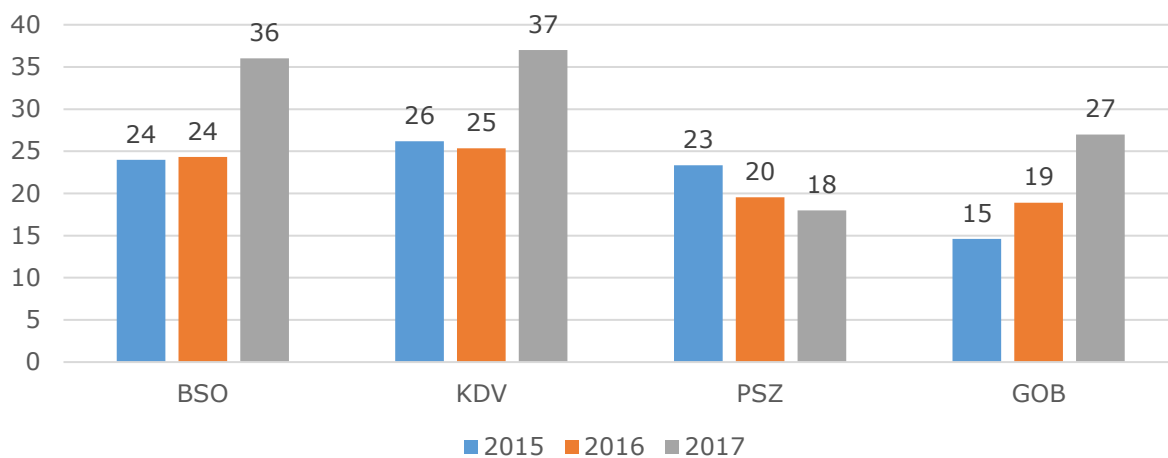
Inspectie bij een OVR geïntensiveerd

Een belangrijke verandering bij de werkwijze 'Streng aan de Poort' is dat de GGD op meer items inspecteert dan voorheen. Bijna twee derde van de respondenten namens de GGD'en geven aan dat ze meer items toetsen. Dit blijkt ook uit de analyse van de GIR.

⁵ In de figuren zijn geen data van GGD Amsterdam opgenomen. Doordat we alleen beschikken over data van GGD Amsterdam voor 2017, is het niet zinvol om de uitkomsten bij de landelijke cijfers op te tellen. Ongeveer 7% van de OVR voor de BSO en KDV vindt bij GGD Amsterdam plaats, voor de peuterspeelzalen is dit zelfs 39%.

⁶ De klankbordgroep gemeenten en het overleg van leidinggevenden toezicht kinderopvang.

Figuur 2: Gemiddeld aantal beoordeelde voorwaarden bij onderzoeken voor registratie (OVR) in 2015, 2016, 2017

Bron: GIR inspecteren 2015, 2016 en 2017, bewerking GGD GHOR Nederland.

Andere verschillen die GGD'en noemen ten opzichte van de situatie voor 'Streng aan de Poort' zijn:

- Sneller negatief advies bij twijfel (39%)
- Alles aantoonbaar willen zien (63%)
- Meer doorvragen op de items (80%).

Gemeenten geven aan dat zij vooral 'Streng aan de Poort' zijn bij het in behandeling nemen van een aanvraag. Zij zijn strenger bij de aanvraagprocedure. Zo geven zij aan dat de aanvraag volledig moet zijn voordat ze de aanvraag in behandeling nemen. Indien de aanvraag niet volledig is, wordt de aanvraag opgeschort in plaats van doorgestuurd naar de GGD. De controle van de documenten is hierdoor bij de aanvraag nauwkeuriger dan voorheen. Ook geven gemeenten meer informatie aan potentiële houders en voeren zij meer gesprekken met de houder over kennis van wet- en regelgeving alvorens deze een aanvraag tot exploitatie doet. Sommige nieuwe houders zien reeds in deze fase af van het indienen van een aanvraag. Dit is mogelijk ook een verklaring voor de afname van het aantal aanvragen in 2017.

Veertig procent van de gemeenten geeft aan dat zij verschil maken tussen nieuwe en bekende houders. Bij bekende houders kijken zij naar de voorgeschiedenis van de houder, bij een bekende, goed functionerende houder zijn zij minder streng dan bij een bekende houder met een voorgeschiedenis van veel handhavingstrajecten.

Ook toezichthouders houden rekening met de voorgeschiedenis van een houder. Het gaat daarbij niet over de hoeveelheid te beoordelen items, maar wel over de diepgang van het onderzoek.

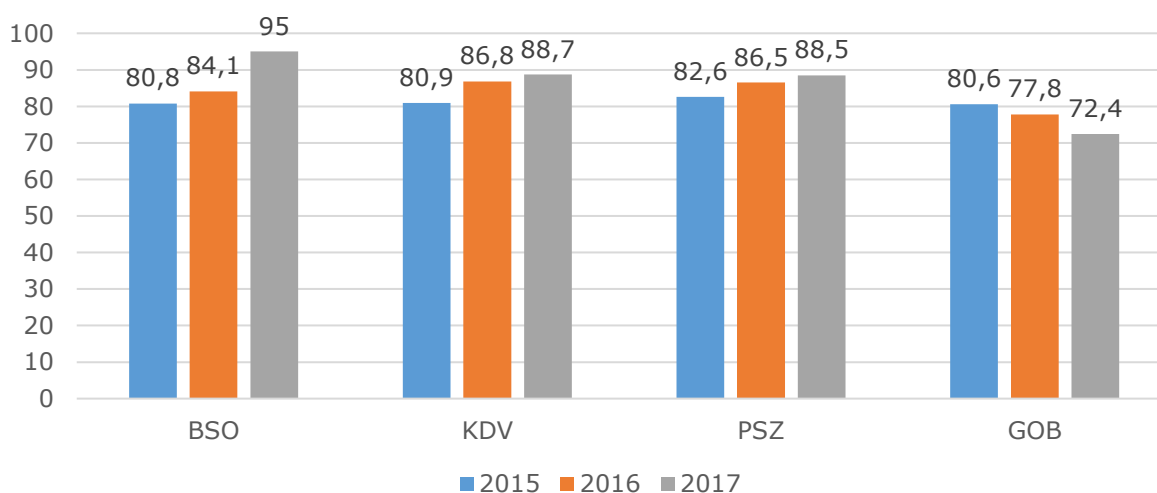
Door de werkwijze 'Streng aan de Poort' kost een OVR meer tijd dan voorheen. Een deel van deze tijd wordt teruggewonnen bij het onderzoek na registratie, dat iets minder tijd kost. Echter de totale tijd voor OVR en ONR is licht toegenomen volgens de toezichthouders.

Minder overtredingen geconstateerd bij OVR, ondanks uitgebreidere inspectie

Het aantal voorzieningen zonder tekortkomingen bij de BSO, KDV en PSZ is licht toegenomen. Dit is opvallend, aangezien het aantal getoetste voorwaarden bij de BSO en KDV sterk is toegenomen bij de OVR, waardoor de kans op tekortkomingen in principe groter is. Een mogelijke verklaring is dat houders inderdaad beter voorbereid een aanvraag tot exploitatie doen. Daarnaast zijn er veel aanvragen van bestaande houders die verhuizen of een aanvraag doen voor peuteropvang. Zij zijn doorgaans al goed bekend met de eisen aan een voorziening en werken al met pedagogische beleidsplannen en beleidsplannen voor veiligheid en gezondheid. Bij de GOB is het percentage voorzieningen zonder tekortkomingen daarentegen licht afgenomen.

Figuur 3: Percentage voorzieningen waar geen tekortkomingen zijn geconstateerd bij OVR in 2015, 2016 en 2017

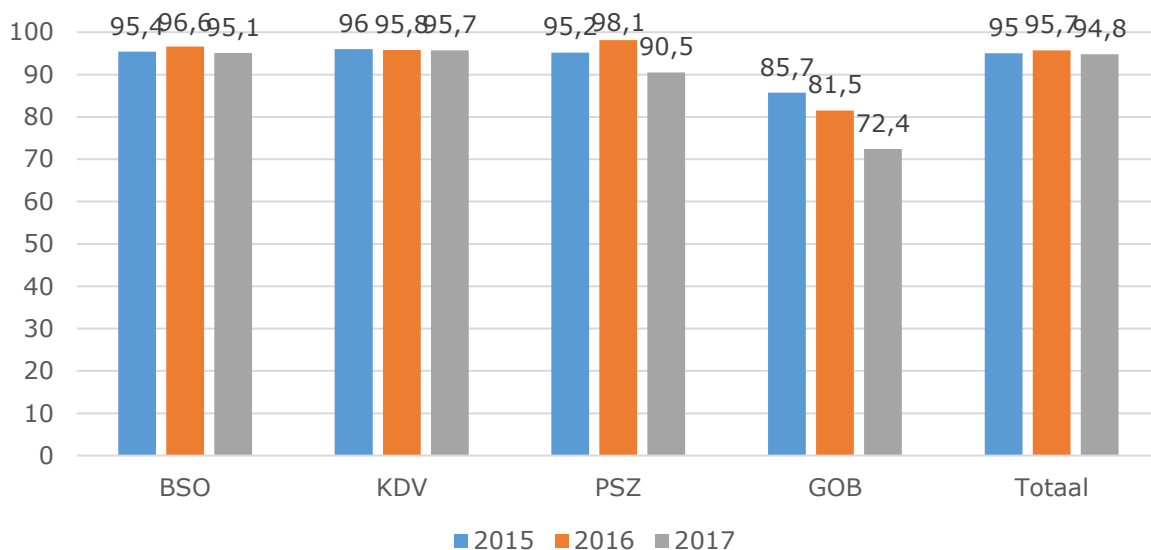
Bron: GIR inspecteren 2015, 2016 en 2017, bewerking GGD GHOR Nederland.

De GGD toetst niet alle subdomeinen bij een OVR. Een deel van de voorwaarden is nog niet relevant, omdat die pas in de praktijk zullen blijken, zoals de pedagogische praktijk of de beroepskracht kindratio (BKR). Voor de BSO en KDV geldt dat vooral voorwaarden in het domein Kinderopvang in de zin van de wet en de naleving van wet- en regelgeving onderdeel zijn van het OVR. Net zoals het pedagogisch beleid, de aanwezigheid van Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid. Daarnaast is de binnen- en buitenspeelruimte bijna altijd een domein dat de GGD toetst bij een OVR. In 2017 is er meer aandacht voor de items die doorgaans bij een onderzoek na registratie aan bod kwamen, zoals de opvang in groepen, de passende beroepskwalificatie en de meldcode. Met name de meldcode en klachten en geschillen wordt in een KDV veel vaker getoetst dan bij de andere opvangvormen. Het zal duidelijk zijn dat het hierbij vooral gaat over de voornemens en kennis op deze items; heeft een houder nagedacht hoe hij of zij dit gaat uitvoeren in de praktijk en is hij of zij voldoende op de hoogte van de eisen vanuit wet- en regelgeving.

Adviezen op basis van OVR in 2017 vaker negatief voor GOB en PSZ, gelijk voor BSO en KDV

Veruit de meeste voorzieningen (ten minste 95%) krijgen een positief advies (figuur 4) na een OVR. Dit percentage ligt voor GOB echter aanzienlijk lager en daalt sinds er gewerkt wordt met 'Streng aan de Poort'. In 2015 volgt op 14% van de OVR's bij GOB een negatief advies, in 2017 is dit opgelopen tot 27,6%; ruim een kwart krijgt een negatief advies voor registratie. Voor de BSO en KDV zijn de percentages stabiel. Bij de PSZ zijn meer schommelingen. Ook uit de cijfers van de Inspectie van het Onderwijs blijkt dat in 2017 veruit de meeste voorzieningen BSO en KDV zijn geregistreerd in het LRK.

Figuur 4: Advies registreren op basis van OVR in 2015, 2016 en 2017 als % van het aantal voorzieningen

Bron: GIR inspecteren 2015, 2016 en 2017, bewerking GGD GHOR Nederland.

Ook enkele voorzieningen, waar de GGD wel een of meer overtredingen heeft geconstateerd, krijgen een positief advies tot registratie. Bij deze OVR betreft de overtreding doorgaans dat er bij een andere voorziening van de houder sprake is van een handhavingstraject. Wanneer de toezichthouder, vaak in overleg met de gemeente, er vertrouwen in heeft dat de houder tekortkomingen elders op een goede wijze oplost, geeft de GGD een positief advies tot registratie. Tekortkomingen op de onderdelen pedagogisch beleid, VOG en de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid, leiden daarentegen meestal tot een negatief advies.

In ruim 90% van de gevallen neemt de gemeente het advies tot registratie over van de GGD.

Een andere onderzoeksvraag betreft het aantal voorzieningen dat daadwerkelijk is geregistreerd. Deze vraag wordt op twee manieren beantwoord. In de eerste plaats is gekeken of volgens de data in de GIR Inspecteren de gemeente het advies heeft overgenomen. Dit is echter vooral een administratieve handeling en geeft geen informatie of de voorzieningen ook daadwerkelijk zijn

gestart. Daarom is ook gekeken of bij de nieuw geregistreerde/ betreffende voorzieningen een ONR of een ander onderzoek, bijvoorbeeld het jaarlijks onderzoek, heeft plaatsgevonden.⁷

De GGD geeft een advies aan de gemeente om de voorziening al dan niet te registreren in het LRK. De gemeente hoeft dit advies niet te volgen, maar dit heeft wel de voorkeur. In ruim 90% van de gevallen volgt de gemeente dit advies op. Dit geldt voor zowel 2015, 2016 en 2017.⁸ Bij de GOB volgt de gemeente het advies van de GGD vrijwel altijd. Bij de BSO, KDV en PSZ is dit iets minder het geval. Zo worden in een enkel geval voorzieningen waarvoor de GGD een negatief advies heeft gegeven, toch door de gemeente opgenomen in het register. Het omgekeerde komt ook voor. In alle gevallen betreft het minder dan 1%.

Bijna 90% van de voorzieningen die een aanvraag in 2015 en 2016 hebben gedaan, registreert de gemeente daadwerkelijk in het LRK.

Beperkt aantal herhaalde aanvragen

Een van de onderzoeksvragen heeft betrekking op het identificeren van de herhaalde aanvragen. In principe kan iedere houder na een OVR waarbij een GGD het advies 'niet registreren' heeft gegeven, opnieuw een aanvraag tot exploitatie doen. In de praktijk gebeurt dit ook. Gemeenten en GGD'en geven aan dat sommige houders net zolang een aanvraag doen tot ze wel voldoen aan de eisen, mede door de informatie die ze bij eerdere OVR krijgen. In de GIR-data is echter niet te achterhalen of het een herhaalde aanvraag tot exploitatie betreft, omdat dit nergens geregistreerd staat. De houder krijgt pas een uniek LRK-nummer toegewezen indien de voorziening is geregistreerd. Eén van de GGD'en houdt echter in de inspectierapporten bij of het een herhaalde aanvraag betreft of een eerste verzoek. Uit de analyse van de aanvragen voor een OVR in die gemeente komt het volgende naar voren: 6% van de voorzieningen die een positief advies hebben ontvangen, hebben eerder één of meerdere aanvragen gedaan, de overige 94% betreffen eerste aanvragen tot exploitatie.

Gemeenten merken in 2017 nog weinig meetbare resultaten door gebrek aan ervaring

Doordat een groot deel van de gemeenten pas in de tweede helft van 2017 is gestart met 'Streng aan de Poort', hebben zij vaak nog weinig aanvragen gehad of zijn ze nog niet gestart. Diegenen die wel ervaring hadden, noemen de volgende voordelen:

- Er ontstaat een betere verstandhouding met de houder;
- Er zijn betere afspraken met de GGD;
- Er is minder handhaving bij vervolgonderzoeken nodig na registratie van de houder.

GGD'en merken positieve resultaten door 'Streng aan de Poort'

---

⁷ Wanneer een houder een aanvraag tot exploitatie indient in geval van verhuizing of bij een overname door een andere houder vindt niet altijd een ONR plaats. Er kan dan direct een jaarlijks onderzoek plaatsvinden. De GGD overlegt in dit soort gevallen met de gemeente hoe te handelen. Zoals eerder is aangegeven, gebeurt dit vaak bij een verhuizing of houderswisseling.

⁸ In de regio van GGD Amsterdam ligt dit percentage zelfs nog hoger, namelijk op 98% in 2017.

De GGD'en hadden in 2017 al meer ervaring dan de gemeenten en zien over het algemeen ook al meer resultaten door het toepassen van de werkwijze 'Streng aan de Poort'. De toezichthouders ervaren dat de kwaliteit van de opvang verbeterd doordat houders minder lichtzinnig met de aanvraag omgaan. Ze nemen het onderzoek voor registratie serieuzer. De toezichthouders kennen in de praktijk verschillende voorbeelden van situaties waarin 'Streng aan de Poort' meerwaarde heeft. Zo leidde het weren van een incapabele houder die een GOB wilde starten ertoe dat ook andere aanvragers zich terugtrokken, omdat zij zagen dat zij niet aan de eisen zouden voldoen.

Naast het weren van incapabele houders, zien de GGD'en ook nog andere resultaten, zoals:

- Minder handhaving bij de vervolgonderzoeken, zoals het onderzoek na registratie;
- Minder nadere onderzoeken;
- Betere kwaliteit kinderopvang;
- Goede afspraken met de gemeente.

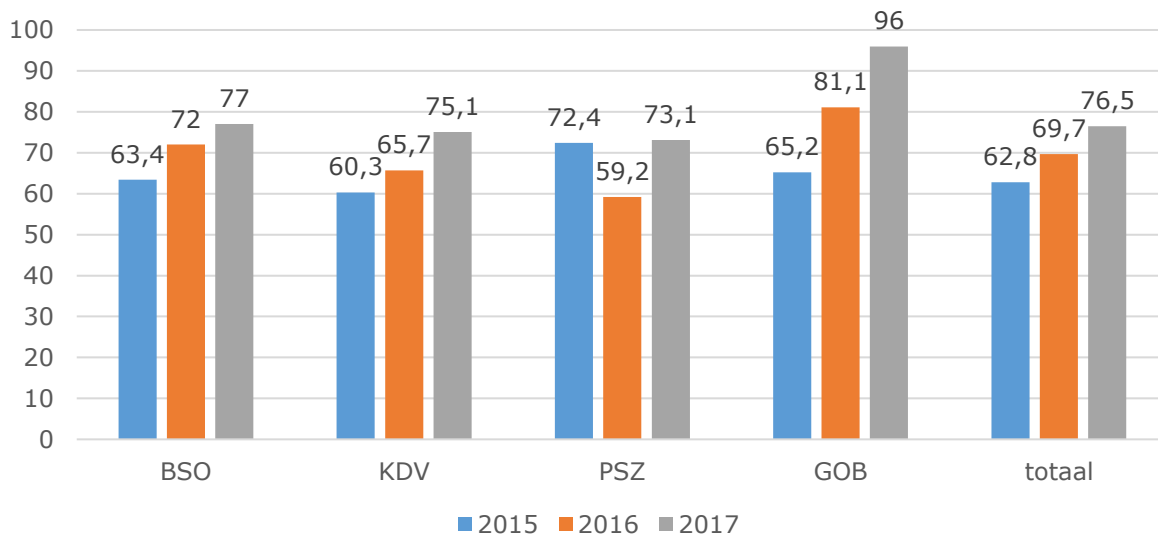
Het niet aansluiten van wetgeving en de extra tijd die een onderzoek voor registratie kost belangrijkste knelpunten voor 'Streng aan de Poort'

GGD'en en gemeenten geven aan voldoende capabel te zijn om 'Streng aan de Poort' uit te voeren. Wel geven gemeenten aan dat verschillende wetgeving onvoldoende op elkaar aansluit, met name de Wet kinderopvang (Wko) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hierdoor kan strijdigheid met andere regelgeving niet dienen als weigeringsgrond. Ook zijn gemeenten meer tijd kwijt met een aanvraag door de werkwijze 'Streng aan de Poort'. Dit laatste geldt tevens voor de GGD'en.

Minder overtredingen bij onderzoeken na registratie

Zowel de gemeenten als de GGD'en geven aan dat als gevolg van 'Streng aan de Poort' er minder handhaving hoeft te volgen na de ONR, omdat er minder overtredingen zijn. Dit beeld zien we bevestigd door de data uit de GIR. In 2017 heeft een groter percentage voorzieningen geen tekortkomingen bij de ONR. Met name het verschil ten opzichte van voorgaande jaren bij de GOB is opvallend. Het lijkt erop dat de GOB's die zich in 2017 hebben geregistreerd zich goed aan wet- en regelgeving houden.

Figuur 5: Percentage voorzieningen zonder tekortkomingen bij ONR naar type opvang**

Bron: GIR inspecteren 2015, 2016 en 2017, bewerking GGD GHOR Nederland.

** De cijfers voor 2017 hebben alleen betrekking op de voorzieningen met een OVR en ONR in 2017.

Samengevat komt de meerwaarde van de werkwijze 'Streng aan de Poort' tot uitdrukking in het volgende citaat van een toezichthouder:

'De onderzoeken voor registratie volgens de werkwijze 'Streng aan de Poort' heb ik als positief ervaren. De houder is zich veel meer bewust van het feit dat veel zaken al top in orde moeten zijn alvorens te starten. De houders hebben laten zien serieus met de aanvraag om te gaan. Het is meer dan 'oh, dat doe ik wel even'. Ook wordt al meer vooruit gedacht wat betreft planning, inzet personeel en 'waar wil ik staan met mijn locatie.'

Colofon

Dit is een publicatie van:

GGD GHOR NEDERLAND ggdghor.nl

VNG KCHN naleving.net

Maart 2019